

Gäller från 2014

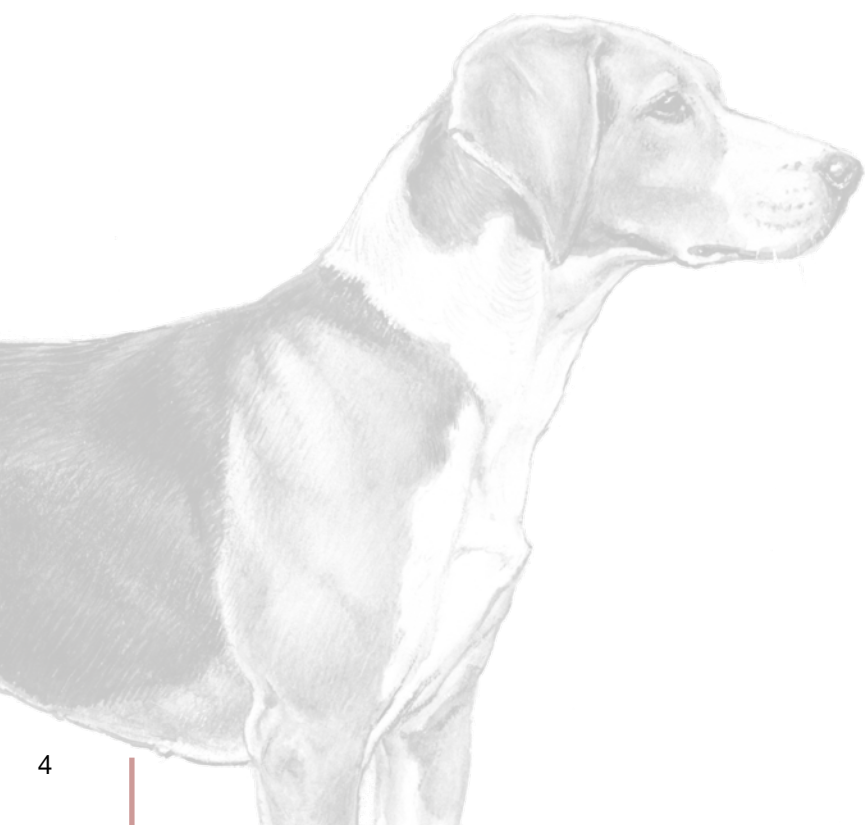
Regler och anvisningar för exteriördomare samt domaretiska regler

SVENSKA KENNELKLUBBEN

Innehållsförteckning

Allmänna regler och anvisningar	5
Anvisningar för bedömningen	9
Disqualified och Cannot be judged	16
Särskilda Rasspecifika Domaranvisningar (SRD)	19
Domares hälsa.....	21
Utlandsuppdrag	23
Domarkonferenser	24
Domarstipendium	25
Avauktorisering/återauktorisering.....	26
Disciplinära åtgärder.....	27
Domaretiska regler	29

Allmänna regler och anvisningar

Regler och anvisningar gäller i sin helhet för såväl Svenska Kennelklubbens som anslutna klubbers utställningar.

Hundutställningarnas främsta mål är att värdera hundavelns resultat. Hundutställningar är också en sportverksamhet av hobbykaraktär och den ekonomiska basen utgörs av intäkter från evenemangen. Utställningarna är kvalitetsgaranterade av SKK i så måtto att de arrangeras efter godkännande av och i enlighet med anvisningar som utfärdats av SKK.

I SKKs Utställnings- och championatregler återfinns regler för hur verksamheten ska genomföras och hur de olika aktörerna – utställare, arrangörer och SKK – ska samverka. Här nedan anges de regler och rekommendationer som gäller för utställningsdomaren.

Medlemskap

Exteriördomare ska vara medlem i SKK-organisationen (länsklubb, specialklubb eller rasklubb).

Domaruppdraget

Ett domaruppdrag innebär en ideell tjänstgöring och är inte att jämföra med yrkesverksamhet. Den baseras i en avtalad överenskommelse mellan en utställningsarrangör och en av SKK (eller erkänd utländsk kennelklubb) auktoriserad domare.

En domare måste vara väl insatt i gällande utställningsregler samt rasstandard och ak-

tuella rekommendationer från till exempel domarkonferenser för den eller de raser som han/hon ska döma vid en utställning.

Domare ska döma i enlighet med SRDs intentioner, samt följa *FCI Show Judges Code of Commitment to the welfare of pure bred dogs* och *FCI Regulations for Show Judges*. I och med att FCIs *'Code of Commitment...'* infördes gäller för exteriördomare:

- Exteriördomare förväntas att i sin domargärning inta en aktivt förebyggande inställning till sundhet och hälsa i förhållande till ansvarsfull hundavel.
- Det vill säga att hos hunden värdera de sundhets- och hälsoaspekter som är observerbara vid ordinarie utställningsbedömning, till stöd för den framtida aveln och inte endast som ett avelsresultat.

På utställningsdagen ska domaren infinna sig på utställningssekretariatet senast 30 minuter före den tidpunkt som angivits för bedömningens början. Domaren ska därefter ta kontakt med de funktionärer som ska tjänstgöra i ringen och tillse förberedelserna för dagens arbete så att bedömningen kan börja på i programmet angiven tid. Den domarkodard/namnskylt som utlämnas av arrangören eller ringsekreteraren ska under bedömningen bäras väl synlig.

Inbjudan och avtal

Då en domare fått inbjudan att döma på en utställning ska inbjudande klubb snarast möjligt (inom 12 dagar) skriftligen meddelas om uppdraget kan accepteras eller inte.

Det ska av inbjudan framgå vilka raser denna avser. En domare får endast acceptera en inbjudan att döma raser som han/hon innehar auktorisation för när inbjudan sker.

SKKs blankett *Domarinbjudan/Bekräftelse/Avtal* bör användas och kan kompletteras med de detaljer arrangören eller domaren finner speciellt angeläget att poängtera; till exempel den aktuella inbjudan i relation till andra uppdrag för samma ras nära i tid och rum. En bindande överenskommelse råder först när ett skrivet avtal upprättats.

En domare får inte acceptera en inbjudan om denne har anledning att misstänka att uppdraget inte kan genomföras av något skäl (till exempel hälsoskäl, andra åtaganden med mer).

Inte döma samma ras för ofta

Det är viktigt att en domare inte dömer en ras alltför ofta inom rasens upptagningsområde. Upptagningsområdet kan variera från för vissa raser hela Sverige till för andra raser mer lokalt. I domaravtalet regleras detta med skrivningen ”inte döma samma ras/raser för nära i tid och plats”.

Avbokning

Domare får endast av mycket tungt vägande skäl avsäga sig uppdrag som han/hon skriftligen tackat ja till. Måste en domare ändå ge återbud ska detta ske så snart som möjligt och med angivande av orsaken. Domare som antagit inbjudan att döma och som utan giltigt skäl uteblir från eller infinner sig för sent till bedömningen, kan få sin auktorisation indragen. Likaledes gäller att

arrangerande klubb inte utan tungt vägande skäl kan säga upp en överenskommelse med en inbjuden domare.

Ansvar och förhållningssätt

Domaren ska betrakta sig som en representant för Svenska Kennelklubben och bemöda sig om ett i alla avseenden korrekt uppträdande. Domaren ska granska och värdera de deltagande hundarna på ett vedertaget, förtroendegivande och övertygande sätt och verka för att en positiv stämning råder vid bedömningen.

Domaren har ensam ansvaret för arbetet i ringen. Även om andra ringfunktionärer har bestämda uppgifter enligt givna instruktioner är domaren personligen ansvarig för ordningen och för att övriga funktionärer fullgör sina uppgifter på ett korrekt sätt. Före bedömningens början ger domaren ringsekreteraren direktiv om sättet för bedömning av de olika klasserna. Om inget särskilt skäl till ändring finns, ska bedömningen av olika raser och klasser ske i den ordning som anges i katalogen. Utställare som önskar ändringar i turordningen för bedömningen av de olika raserna i ringen får framföra detta till ringsekreteraren. Det är likväl domaren, som fattar detta beslut. Eventuella ändringar ska meddelas utställarna på lämpligt sätt.

Domaren ska i möjligaste mån följa eventuella tidsangivelser från arrangören och ska inte utan särskilda skäl avbryta eller göra pauser. Ingen domare får påskynda sin bedömning så att noggrannheten blir lidande.

Domaren får inte följa bedömningen av den ras (raser), som han/hon senare kommer att döma vid samarrangemang (flera utställningar på samma plats under ett antal dagar); inte heller färdas till utställningen eller före utställningen övernatta hos person

som anmält hund för honom/henne på den aktuella utställningen.

Domaren ska inte före eller under bedömningen diskutera hundarna med någon med undantag för domarelev och/eller -aspirant. Det är givetvis adekvat att domaren hälsar på och byter någon fras med utställaren, men domaren bör avhålla sig från att skaffa uppgifter om hunden från eller kommentera hunden till utställaren på detta stadium. Här bör framhållas att den dialog domaren för med ringsekreterarna och som inte är del av den skrivna kritiken är en självklar del i arbetet och dessutom inte avsedd att offentliggöras. Bedömningen ska ge uttryck för den fungerande domarens uppfattning vid den pågående utställningen.

Katalog

Domaren får under inga förhållanden före eller under bedömningen studera utställningskatalogen. Katalog lämnas till domaren först efter bedömningens slut. Den bör då genom ringsekreterarens försorg innehålla uppgifter om de priser och placeringar, som domaren tilldelat de bedömda hundarna.

Klädsel

Domarens klädsel ska vara proper och funktionell för uppdraget. Domaren får inte bära klädsel med information om hunduppfödning eller hundprodukter.

Rökning

Förbud mot tobaksrökning i ringen gäller för såväl funktionärer som utställare.

Desinficering

Med anledning av förekomsten av och den ökade uppmärksamheten på att multiresistenta bakteriestammar kan överföras mellan hundar uppmanas du som domare att

desinficera händerna med handsprit mellan varje hund efter till exempel bettkontroll.

Prislistor

Det är ringsekreterarens ansvar att prislistorna är korrekt förda innan de signeras och vidarebefordras till utställningssekretariatet.

”Domarkommentarer” till rasklubben

Ibland händer det att rasklubbar efter utställningen vill ha till exempel en skriftlig ”domarkommentar” att införas i sin rastidning, på rasklubbens hemsida eller liknande. Dessa kommentarer bör ges med aktsamhet och ha en allmänt hållen prägel.

Facebook och bloggar

Domare får inte på enskilda hemsidor, bloggar eller liknande kommentera enskilda hundars bedömningar.

Svårbemästrade situationer

Om domaren vid bedömningen ställs i en oväntad eller svårbemästrad situation eller om svårlösta tolkningsfrågor uppstår, gäller generellt att utställningsbestyrelsen ska kontaktas.

Påverkan av domarens bedömning

Om någon utställare försöker påverka domarens bedömning, till exempel genom att inleda samtal med domaren, informera om utmärkelser som en hund tidigare fått eller ge andra upplysningar om hunden, har domaren rätt att omedelbart avbryta bedömningen av hunden och hunden ska då tilldelas Cannot be judged (Obs! Inte Disqualified!). Förhållandet ska anmälas till utställningsbestyrelsen. Motiveringen till Cannot be judged ska göras skriftligt på hundens kritikblankett. I prislistan hänvisas till kritikblanketten.

Svårbedömda fall

Vid svårbedömda fall av till exempel mätning av mankhöjd eller bröstomfång eller exteriöra defekter som kroksvans eller bettfel har domare rätt att även be annan vid utställningen fungerande domare eller utställningens veterinär göra en kontroll. Förhållanden bör dokumenteras på hundens kritikblankett (till exempel: Mankhöjd kontrollmätt av domare A – 52 cm).

Diskvalificerande fel – Disqualified

Det åligger domaren att speciellt uppmärksamma förekomst av i rasstandarden angivna diskvalificerande fel och därvid också alltid kontrollera att hanhund har normalt utvecklade och normalt belägna testiklar. Förekomst av diskvalificerande fel – eller sådana omständigheter att de för övrigt motiverar att hunden ska tilldelas Disqualified – ska noggrant tydliggöras i den skrivna kritiken.

Kuperade svansar och öron

Även om grundregeln inom SKK är att kuperade hundar inte har rätt att delta på utställning finns undantag som tillåts enligt reglerna. Om hund vid utställning har kuperad svans/öron i enlighet med gällande utställningsregler gäller att hunden äger rätt att tävla fullt ut. Domare rekommenderas i sådant fall att i kritiken notera om en hund har kuperad svans/öron.

Antal hundar

Som rekommendation gäller att en domare inte bör döma mer än ca 70 hundar per dag, dock kan ett antal upp till 80 hundar

tillåtas (inklusive valpklass men exklusive avelshundar).

Medgivande av dispens för hundantal över 80 sker med stor återhållsamhet med avsikten att arrangemanget ska bibehålla hög kynologisk kvalitet, och att domaren utan tidspress ska kunna ge varje deltagande hund och utställare tillräcklig tid. Om dispensansökan avser utländsk domare erfordras att denne har god erfarenhet av det svenska bedömningssystemet. Arrangören ska, med hänvisning till KF-beslut, före dispensansökan kontakta tjänstgörande domare för att få dennes medgivande om hundantalet överstiger 80.

Om domaren har elev eller aspirant i ringen ska antalet hundar inte överstiga 80. Max två elever, alternativt en elev plus en aspirant, får tjänstgöra i ringen samtidigt (passiv elev inkluderad).

Honnörsdomare

En domare som så önskar kan, när han/hon drar sig tillbaka från aktivt domararbete, anhålla hos SKK om status som honnörsdomare, vilket innebär att man liksom förut erhåller information med mer från SKK, kan delta i domarkonferenser och liknande, åtar sig handledaruppdrag och inviteras att medverka i arrangemang där hans/hennes kunskaper och erfarenheter får tagas tillvara inklusive till exempel döma i finaltävling och liknande.

SKK kan om situationen så påkallar ta initiativet till och erbjuda en enskild domare övergång till status som honnörsdomare.

Anvisningar för bedömningen

Domarens uppgift vid en utställning är att bedöma och med valörpris ange kvaliteten hos deltagande hundar eller grupper av hundar samt att inbördes placera tävlande hundar i konkurrenssklass. Domaren ska vidare avge ett skriftligt utlåtande över de deltagande hundarna och motivera sin prissättning.

Vid en hundutställning bedöms exteriöra förtjänster och fel enligt gällande standard, samt hundens mentala egenskaper. Domaren tar härvid hänsyn enbart till hur hunden framstår och uppträder vid bedömningstillfället. Det primära syftet med all bedömning är att tjäna aveln genom att värdera resultatet av avelsarbetet sådant det framgår av de deltagande hundarnas kvalitet. Domaren utmärker därvid för respektive raser typiska och exteriört framstående individer med rastypiska mentala egenskaper inklusive sådan tillgänglighet som möjliggör en normal examination av hunden. Domaren har givetvis också till uppgift att i sin bedömning tydliggöra sådana fel och brister som är tecken på ett negativt resultat och utveckling av avelsarbetet.

Utställningsdomaren får i sin bedömning inte tillåta sig påverkas av eventuell vetskap om hundens härstamning eller avelsvärde och inte tillåta sig några antaganden om

detta. Det ankommer inte på domaren att uttala sin uppfattning om en hunds potentiella värde i framtida avelsarbete.

Bedömningen ska ske med enhetlig, vedertagen och tydlig metodik.

Följande ska alltid ingå:

- Bedömning av hundens helhet
- Anatomisk helhets- och detaljgranskning
- Bedömning av rörelserna
- Prövning av hundens tillgänglighet

Bedömningen bör göras i en bestämd ordning för såväl varje enskild hund, som vid konkurrensbedömningarna. Detta underlättar arbetet och gör det lättare för alla att följa och förstå vad domaren företar sig. Domare får inte, med mindre än att utställarna så medger, inkalla flera hundar som tävlar i olika klasser till bedömning samtidigt. Detta tillvägagångssätt medför svårigheter för utställare, som anmält hundar i olika klasser.

Typ och helhet

Bedömningen av den enskilda hundens rastyp och helhet ska vara hundutställningens primära moment. Bedömningen av hundens detaljer kommer alltid i andra hand. Ett sätt att summera bedömningen av typ och helhet, är att starta sin skriftliga

kritik med att tala om att hunden uppvisar en *Utmärkt, Mycket god, God, Godtagbar* eller *Otypisk* helhet.

Uppfattningen om typ och helhet är inte nödvändigtvis detsamma som det kvalitetspris hunden kommer att tilldelas.

Bedömningens princip är en sammanvägning av förtjänster och fel

Vid bedömningen ska domaren väga en hunds förtjänster och fel mot varandra.

Domaren ska i första hand notera de **förtjänster** som hunden har och som svarar mot rasens typ. En bedömning får inte bestå i ett ensidigt sökande efter och en uppräknings av en hunds fel. En hund som inte har några väsentliga fel behöver av den anledningen inte nödvändigtvis vara ett gott avelsresultat om den trots sin "felfrihet" inte har några påtagliga förtjänster och alltså därmed inte är av en önskad rastyp. Den övergripande anvisningen ska vara att *"varje avvikelse från standarden är fel och ska bedömas i förhållande till graden av avvikelse"* och sammanvägas med hundens förtjänster.

Exteriörbedömningen vilar på domarens kunskap om rasen och hans/hennes **fria skön** att använda denna kunskap i sammanvägningen av fel och förtjänster. Denna viktiga allmänna princip sätts ur spel *endast* när det i den **officiella** standarden klart anges att ett fel är diskvalificerande, eller när det i standarden anges att förekomsten av ett visst fel ska leda till att en viss kvalitetsprisvärde inte får överskridas. Diskvalificerande fel ska alltid medföra att hunden ges *Disqualified*. Domaren ska tydligt i kritiken ange förekomsten av sådant fel. Det är alltså tekniskt felaktigt att tilldela en hund med ett diskvalificerande fel något annat kvalitetspris än *Disqualified*, även om det i övrigt är en utmärkt hund.

Man finner ofta i rasstandarder listor med fel med angivande av felens grad av allvar, till exempel "fel" och "allvarliga fel", utöver uppräknings av "diskvalificerande fel".

Rasklubbar har ibland i kompendier och sammanfattningar angivit hur ett visst fel ska knytas till visst kvalitetspris. Det är viktigt att komma ihåg att information och synpunkter av detta slag ska ses som värdefulla rekommendationer och inte något annat.

Om inte tydliga direktiv finns i den officiella standarden, så gäller grundprincipen att fel och förtjänster vägs mot varandra. Automatisk låsning av fel till visst kvalitetspris gynnar inte en bedömning som fokuserar på hundarnas förtjänster och riskerar också att leda till att man får en vinnande hund med minsta antal fel, men som kanske inte alls är den värdefullaste ur rastyp- och helhetssynvinkel.

Det är viktigt att framhålla att en domares "fria skön" aldrig ska tolkas som en rättighet att med subjektivt tyckande ersätta i välgrundad kunskap baserade beslut.

Det praktiska genomförandet av bedömningen

Det är väsentligt att domaren genomför den anatomiska examinationen av de enskilda hundarna på ett vedertaget, förtroendeingivande och övertygande sätt. Här ska domaren med händernas hjälp verifiera, säkerställa och komplettera den visuella granskningen. Domaren ska också beakta att hunden inte ska utsättas för annan behandling än sådan som den i sitt dagliga liv kan tänkas bli utsatt för.

En del domare låter utställarna visa hundens bett, andra föredrar att själva granska hundens bett och låter då denna kontroll ingå som en del i prövningen av hundens tillgänglighet.

Detaljgranskningen

Detaljgranskningen ska göras ingående och omsorgsfullt och på samma sätt och lika noggrant för alla anmälda hundar oavsett hundarnas kvalitet. Varje utställare har rätt att få en respektfull ingående, skriftligt redovisad granskning av hunden.

Följande ordning vid bedömningen rekommenderas:

- Domaren inleder med att granska alla hundarna i en klass samlade i ringen både i stillastående och i rörelse. Domaren får här sin första uppfattning av de enskilda hundarnas **helhet**.
- Därefter följer granskningen av varje hund för sig, varvid domarkritiken dikteras för ringsekreteraren alternativt skrivs av domaren själv.
- I den skrivna kritiken redovisas granskningens resultat i samma ordning som granskningen bör ske i praktiken, förslagsvis: helhet, huvud, bett, hals, rygg, bröstkorg, extremiteter, vinkling, svans, rörelser, hårlag, tillgänglighet/mentalitet och övrigt.
- I kritiken skriver också domaren de kommentarer han/hon önskar göra angående till exempel hur fel och förtjänster vägts samman och liknande, samt också den skrivna motiveringen till ett eventuellt *Disqualified* eller *Cannot be judged*.

Det är angeläget att den **skrivna kritiken** på ett respektfullt och begripligt sätt motiverar det kvalitetspris hunden givits. Detta är särskilt viktigt om hunden erhållit ett pris som är lägre än svarande mot helheten.

Rörelsebedömning

En hunds rörelser ska alltid tillmätas mycket stor betydelse. En examination av en hund är aldrig komplett utan en noggrann rö-

relsebedömning. Rörelserna ska inte anses vara en exteriör detalj utan ett uttryck för hundens samlade anatomiska konstruktion. Bedömningen av rörelserna blir sålunda till stor del en kontroll av detaljbedömningen. Rörelsekontrollen får dock inte gå till överdrift eller urarta till ett uthållighetsprov för hund och hundförare.

Man ska fästa uppmärksamhet dels vid den **allmänna sundheten** i rörelsefunktionen, dels – och inte minst viktigt – att rörelserna är **typiska för rasen**. Det är inte ovanligt att hundar med allmänt sett anslående rörelser placerar sig högt trots att standarden föreskriver ett helt annat rörelsemönster. Rastypiska rörelser ska eftersträvas och det är alltså inte alltid lika med vägvinnande rörelser med kraftigt frångjut.

Rörelsebedömningen ska ske med en vettig avvägning av granskning av hunden sedd från sidan, framifrån och bakifrån. Domaren bör betänka att **rörelsefunktionen** och speciellt **hundrasens rörelsemönster** kommer till synes i högre grad genom studium av hunden från sidan medan kontroll av fram- och bakkensrörelser på många raser mera är en anatomisk detaljbedömning. Domaren bör tillämpa samma metod för att granska alla hundarnas rörelser och ge föraren tydliga instruktioner om hur det ska gå till ("var god gå med hunden i en triangel" eller liknande).

Tillgänglighet

Synnerlig vikt ska vid bedömningen tillmätas hundens **tillgänglighet**, och denna bör därför noggrant prövas. Den kan alltså vara oacceptabel till följd av skygghet eller aggressivitet. Prövningen får inte ske med alltför avancerade medel. Hunden ska i ringen inte utsättas för andra retningar än sådana som den i sitt dagliga liv kan tänkas bli utsatt för.

I vissa raser anges att hundarna ska vara ”reserverade mot främlingar eller liknande”, men även här måste tillgängligheten vara sådan att bedömningen går att genomföra rent tekniskt; i praktiken inte sällan då med ägarens/förarens benägna och lämpliga bistånd. En hund kan givetvis ha ett för rasen otypiskt temperament (som alltså då är ett fel bland andra) men likväl en fullgod tillgänglighet (till exempel en flegmatisk och trög foxterrier).

Hundar som har så dålig tillgänglighet att bedömningen omöjliggörs eller i hög grad försvåras ska tilldelas *Disqualified* oavsett exteriöra förtjänster. Vid tilldelning av *Disqualified* på grund av detta ska orsak anges och signeras av domaren i prislistan utöver att förhållandet ska klargöras i hundens skrivna kritik.

Om en hund i ett **senare skede** under konkurrensbedömningen av rasen uppvisar dålig mentalitet, till exempel bitskhet, ska domaren annullera alla i tidigare klasser erövrade meriter vid aktuell utställning och tilldela hunden *Disqualified*. Åtgärden ska motiveras och signeras i domarkritiken och i prislistan.

Om en hund uppvisar en tydlig tillgänglighetsstörning först i **finaltävlingarna**, grupp- eller BIS-tävlingen, ska den av domaren avvisas från det tävlingsmomentet, men inte berövas de priser den fått under rasbedömningen.

Mätning av mankhöjd/bröstmått

Får göras i varje ras efter domarens önskan.

Bör göras i de fall domaren inte känner tillräcklig säkerhet i fråga om hundar av ras, för vilken standarden föreskriver särskilda maximi- och minimimått.

Ska göras (är obligatorisk) i vissa raser i

enlighet med specialklubbs önskan och SKKs beslut.

Domaren ska vara uppdaterad på vilka raser det för närvarande är obligatorisk mätning på enligt gällande utställningsregler och beslut i SKKs Utställningskommitté (UtstK).

Domare ska mäta mankhöjd/bröstmått i enlighet med UtstK dokument *”Instruktioner till domare avseende obligatorisk mätning på officiella utställningar”*.

I fall där tveksamhet råder om en hunds mankhöjd eller bröstmått har domaren skyldighet att mäta hunden. Mätning får även äga rum utanför utställningsringen men får endast utföras av auktoriserad exteriördomare. Det yttersta ansvaret för att sådan mätning som kan påverka prissättningen genomförts korrekt, vilar på i ringen tjänstgörande domare. Se vidare i utställningsreglerna angående så kallad slutlig mätning för vissa raser.

Med anledning av svårigheten att exakt mäta en hund, och att hos vissa raser över- respektive underskridande av angivna maximi- respektive minimimått innebär diskvalificering på utställning, har Domarkommittén och Utställningskommittén efter uttalande från Standardkommittén kommit överens om att förorda följande princip:

1. För hund som överskrider maximihöjden med mindre än 1 cm ska gälla att hunden ej är över maximihöjden (till exempel; maximihöjden är 60 cm, vid mätning är hunden 60,9 cm. Höjden skall då anges till 60 cm).
2. För hund som underskrider minimihöjden med mindre än 1 cm ska gälla att hunden ej är under minimihöjden (till exempel; minimihöjden är 50 cm, vid mätning är hunden 49,1 cm. Höjden skall då anges till 50 cm).

Presentation och uppvisning

Domarens helhetsintryck av hunden påverkas av det sätt, på vilket den presenteras och visar upp sig i ringen. Den moderna hundutställningssporten premierar och främjar god uppvisningsteknik (ex Junior Handling). Detta ska inte förväxlas med uppvisning med överdrivna och konstlade medel som bör motarbetas. Likaså ska en mycket bristfällig presentation som försvårar bedömningen av hundens förtjänster påtalas. Förhållandena bör påpekas i den skrivna kritiken och om så är befogat ska prissättningen påverkas. En hund kan på grund av överdriven eller undermålig presentation till och med behöva ges omdömet *Cannot be judged*.

En hund som uppträder störande för medtävlade i ringen kan av domaren avvisas och ska då ges *Cannot be judged* och förhållandet noteras i den skrivna kritiken, om hundens beteende inte motiverar att den ska ges *Disqualified*. **Observera** att det är viktigt att domaren är klar över den principiella skillnaden mellan *Cannot be judged* och *Disqualified*.

En utställare som stör ordningen i ringen eller på annat sätt uppträder olämpligt ska av domaren tillrättavisas och om detta inte efterlevs ska utställaren och hunden avvisas och hundens tävlande vid denna utställning avbryts – således tilldelas hunden *Cannot be judged* om det hela inträffar innan individbedömningen genomförts; i annat fall avvisas uppvisaren och hunden med de bedömningsresultat som dittills erhållits och förhållandet noteras i hundens kritik och prislisan (till exempel ”hunden avvisas under konkurrensbedömning på grund av oacceptabelt beteende av uppvisaren”). Ett sådant beslut kan på vanligt sätt ifrågasättas genom skriftlig protest och därmed prövas i

efterhand, men domarens beslut gäller vid det aktuella tillfället.

Domaren ska vidare särskilt observera, att det inte är tillåtet att med hjälp av person som befinner sig utanför ringen söka påverka hunds uppvisning. Vid så kallad ”**dubbelhandling**” som påtalas och inte efterlevs bör domaren förfara som ovan beskrivits rörande störande utställare.

Förvärvade defekter

Sådana förvärvade defekter som domaren själv enkelt kan identifiera bör vid kvalitetsbedömningen inte tillmätas betydelse, såvida de inte är av sådan art att de omöjliggör eller försvårar bedömningen av till exempel rörelsefunktionen, eller genom att de tydligt och menligt påverkar hundens helhetsintryck.

Förvärvade defekter kommer alltså att kunna spela större roll vid konkurrensbedömning än vid individbedömning.

Utställare som önskar att domaren blir medveten om att ett fel är förvärvat äger rätt att till ringsekreteraren överlämna **vetinärintyg** som styrker detta. Intyget ska vara skrivet på av SKK godkänd blankett i enlighet med utställningsreglerna. Det är likväl alltid domaren som avgör hur det aktuella felet ska vägas in i bedömningen av hunden.

Kvalitetspriser

Craven för de olika kvalitetspriserna – CA-CIB, certifikatkvalitet (Ck) samt *Excellent*, *Very Good*, *Good*, *Sufficient* och *Disqualified* – är inte möjliga att exakt och täckande definiera. Nedanstående beskrivningar är avsedda att ge domare och utställare en gemensam ledning av innebörden i denna prissättning.

CACIB

En hund av certifikatkvalitet (Ck) där förtjänsterna är så framträdande att hunden skulle förtjäna att bli internationell champion.

Certifikatkvalitet (Ck)

En i alla avseende typisk och korrekt byggd hund med så framträdande förtjänster och så oväsentliga fel, att den är ett utmärkt avelsresultat och kan ställas upp som ett mål för uppfödarens avelsarbete. Obs! Ck är ett kvalitetspris och ska inte uppfattas som ett pris för domaren att använda som en ”extra belöning” vid konkurrensbedömning. Det är principiellt riktigt att bestämma om en hund ska tilldelas Ck redan vid individbedömningen även om detta praktiskt taget aldrig sker, utan Ck delas vanligen ut i samband med placeringen i konkurrensklasserna.

Excellent

Hund som mycket väl motsvarar rasens standard, och som presenteras i utmärkt kondition, visar ett harmoniskt välbalanserat temperament, håller utmärkt klass och har en utmärkt helhet. Dess utmärkta kvaliteter i förhållande till rasidealet tillåter att domaren kan bortse från smärre detaljer. Hunden måste ha en tydlig könsprägel.

Very Good

Hund som väl motsvarar rasens standard, som är välbalanserad och i god kondition. Smärre fel kan tolereras, men inga som negativt påverkar helhetsintrycket. Denna bedömning kan endast ges till hund av mycket god klass.

Good

Hund som motsvarar rasens standard och vars exteriöra fel är av mindre framträdande karaktär.

Sufficient

Hund som motsvarar rasens standard men som inte har rasens alla karaktärsdrag eller har bristande fysisk kondition.

Disqualified

Tilldelas hund som är exteriört otypisk för rasen eller har i standarden angivna diskvalificerande fel, har anatomiska defekter väsentligen påverkande hälsa och sundhet, är kryptorchid eller har oacceptabel mentalitet. Se även utställningsreglerna. Se vidare avsnittet 'Disqualified och Cannot be judged'.

Observera att en hund som är anmäld till klass där det enbart tillämpas konkurrensbedömning (det vill säga valpklass) kan, om domaren finner det motiverat, likväl tilldelas kvalitetspriset *Disqualified*.

Se för övrigt de detaljerade anvisningarna i utställningsreglerna angående definitioner för deltagande i klasser, rättighet till certifikat, CACIB med mer.

Cannot be judged

Se avsnittet 'Disqualified och Cannot be judged'.

Juniorklass och unghundsklass

Domaren bör i dessa klasser ta hänsyn till sådana anatomiska detaljer som rimligen inte kan vara fullt utvecklade hos den unga hunden. Däremot gäller att fel som sannolikt inte kommer att utvecklas till det bättre, till exempel fel färgteckning och olika defekter, ska bedömas med samma krav som i öppen klass. Ck ska endast tilldelas juniorer eller unghundar som uppfyller de ovan beskrivna kraven för Ck och alltså utan speciell hänsyn till att hunden inte är färdigutvecklad.

Muntlig kritik

Domare uppmuntras att genomföra be-

dömningen så instruktivt och lärorikt som möjligt, och när omständigheterna tillåter det hålla så kallad öppen bedömning vid både individ- och konkurrensbedömningarna. Vid vissa typer av utställningar (ras-specialer), så är en muntlig kritik och öppen redovisning mer självklar och efterfrågad än vid andra utställningar. Domaren motiverar då sina domslut med en kortfattad muntlig kritik och talar om för utställare och publik varför hundarna ges de priser och placeringar de fått.

Domaren ska vara medveten om att muntlig kritik för närvarande är den enda möjligheten att tydligt motivera konkurrensplaceringarna för utställare och publik

En rätt formulerad muntlig kritik ökar förtroendet för domaren, förbättrar förhållandet mellan utställare och domare och kan undanröja många anledningar till missförstånd och missnöje. Domare bör undvika skämtsamheter om hunden och föraren vid öppen kritik.

Tilldelas en hund *Cannot be judged* eller *Disqualified* bör domaren alltid muntligen meddela en utställare detta och bör då också kortfattat motivera denna bedömning på ett sakligt och neutralt sätt. Domaren bör inte acceptera att beslutet diskuteras, men kan om så påkallas informera om att utställaren har rätt att anföra protest mot detta domslut.

Disqualified och Cannot be judged

Det är mycket väsentligt att domare är väl förtrogna med skillnaden mellan *Disqualified* och *Cannot be judged* och vet när dessa ska användas och hur det hela formellt ska hanteras.

Disqualified

Disqualified ska tilldelas hund som:

- a) är exteriört otypisk eller har fel som anges som diskvalificerande i rasens standard
- b) har sådana anatomiska defekter att de väsentligt påverkar hundens hälsa och sundhet, med särskilt beaktande av rasens ursprung/funktion/användningsområde.
- c) hanhund som inte har normalt utvecklade och normalt belägna testiklar.
- d) i ringen visar aggressivitet eller tydligt flyktbeteende, det vill säga då hund kastar sig paniskt iväg från domaren och det inte finns någon möjlighet att närma sig hunden på naturlig väg.

Andra avvikelser i mentaliteten ska bedömas enligt rasstandardens krav

Kommentar:

Orsaken till *Disqualified* ska alltid anges i domarkritiken och resultatlistan. Tilldelas hunden *Disqualified* på grund av punkten

d) ovan – aggressiv eller skygg – så ska domaren alltid och tydligt **signera** noteringen i resultatlistan.

Disqualified är en viktig och betydelsefull markering oavsett orsaken. Tilldelas en hund *Disqualified* utan att domaren angett orsaken på ett korrekt sätt kan bedömningen ogiltigförklaras om utställaren protesterar mot prissättningen. Situationen motsvarar då en bedömningsteknisk felaktighet.

Är aggressiviteten av sådan art att den ska räknas som ”**oacceptabelt beteende**” handläggs detta efter det särskilda regelverket, vilket gäller såväl i som utanför ringen och oavsett om hunden är under bedömning eller inte. En domare förväntas dock inte aktivera handläggning enligt detta regelverk för att han/hon funnit fog för att ge hunden *Disqualified* på grund av punkten d), det vill säga en hunds beteende kan mycket väl motivera *Disqualified* men behöver inte vara av den digniteten att det faller under beteckningen ”oacceptabelt beteende” som det åsyftas i regelverket.

Angående *Disqualified* på grund av anatomiska defekter och osundheter så finns dels allmänna kynologiska aspekter och också sådana förhållanden som är resultatet av en avel och premiering vid utställning som drivits in absurdum, så att rastypiska drag

och detaljer blivit måttlösa och påverkar hundens hälsa och sundhet.

SKK har i enlighet med FCI följande skrivning i samtliga rasstandarder under rubriken 'Fel':

"Varje avvikelse från standarden är fel och skall bedömas i förhållande till graden av avvikelse och dess påverkan på hundens hälsa och välbefinnande."

Man bör speciellt observera

- anomalier i andningsorgan, munhåla och ögon hos kortnosade raser
- anomalier i bröstorg och andningsorgan samt extremiteter hos kortbenta raser och doggraserna
- anomalier i kroppsproportioner och extremiteter hos medelstora och stora raser med kompakt konstitution
- extremt överflöd av veckig hud
- överpälade och extremt friserade hundar

Se även SKKs dokument över raser som ägnas särskild uppmärksamhet ur hälsosynpunkt; *Särskilda Rasspecifika Domaransynningar (SRD)*.

Hörntänder som går upp i gommen

SKKs Domarkommitté har konstaterat att hörntänder som går upp i gommen, det vill säga innanför tandraden, ska ge priset *Disqualified*. Hörntänder som sluter alltför tätt mot tandköttet kan föranleda prisnedläggning, dock inte priset *Disqualified*.

Exteriördomare uppmärksammas på ovanstående, det vill säga **skillnaden mellan**

- det som anses vara en anatomisk defekt vilket ska ge *Disqualified* (hörntänder som går upp i gommen, det vill säga **innanför tandraden**)

och

- hörntänder som sluter alltför tätt mot tandköttet **på utsidan** av tandraden, som alltså kan föranleda **prisnedläggning** (men inte är en anatomisk defekt som föranleder priset *Disqualified*)

Cannot be judged

Cannot be judged används antingen på grund av omständigheter som beror på hundens förare eller är relaterade direkt till hunden.

Cannot be judged kan också i undantagsfall tilldelas "hund, som visas i sådant skick att domaren inte kan bilda sig en säker uppfattning om dess kvalitet. Exempel på detta är om hunden har uppenbara brister i uppvisnings- och ringkultur (såsom ovana vid koppel eller valpigt temperament) eller visas i dålig kondition (är överdrivet mager eller fet). Detsamma kan gälla en så nyligen trimmad hund, att domaren inte kan göra sig en säker bedömning av kvaliteten på hundens hårlag. Vidare kan en hund på grund av skada visa upp sig så illa att dess rörelser är svårbedömda".

Kommentar:

Man ska notera att utställningsreglerna anger att *Cannot be judged* ska användas i **undantagsfall** och att det oftast är fullt möjligt att ge ett kvalitetspris till en hund med ett konditionsfel och att *Cannot be judged* inte ska ges i stället för ett lågt kvalitetspris till exempel på grund av övervikt som stör helhet och linjer. *Cannot be judged* ska vidare inte heller ges "i stället för" *Disqualified* utan enbart i situationer där olika omständigheter omöjliggör genomförande av en fullständig bedömning av hunden. Observera, att hund som på grund av bristande tillgänglighet inte kan visas upp eller examineras på normalt sätt, ska tilldelas *Disqualified* och får under inga omständigheter tilldelas bedömningen *Cannot be judged*.

Detta gäller även om domaren enbart uppfattar att hunden uppträder hotfullt och därför undviker att pröva tillgängligheten! Domaren ska inte behöva utsätta sig för en riskabel situation och kan inte självklart räkna med att en förare alltid har full kontroll över en hund och kan avvärja en farlig attack från hunden.

Orsaken till *Cannot be judged* ska alltid anges i domarkritiken. När *Cannot be judged* tilldelats en hund på grund av omständig-

heter som angår förarens uppträdande ska utställningsbestyrelsen meddelas.

Domaren bör själv **mundligen informera** hundföraren att hunden tilldelats *Disqualified* eller *Cannot be judged* och kortfattat redovisa varför men bör inte acceptera en diskussion, men kan om så är påkallat informera om förarens/ägarens rätt att på vanligt vis protestera mot domslutet i enlighet med utställningsreglerna.

www.skk.se

Särskilda Rasspecifika Domaranvisningar (SRD)

Överdrifter av hundens exteriör kan leda till allvarliga hälsoproblem för den enskilda hunden och konsekvenser för rasen som helhet. Såväl internationellt som nationellt finns nu ökade krav på uppfödare och organisationer att den kynologiska verksamheten ska prioritera hundars sundhet och välfärd.

SKK har fastställt *Särskilda Rasspecifika Domaranvisningar (SRD)* rörande riskområden för exteriöra överdrifter hos rashundar. SRD ska uppfattas som ett komplement till gällande rasstandard och är inte en utökning av de fellistor som återfinns i många rasstandarder. Syftet är att väcka uppmärksamheten på riskområden i de listade raserna.

SRD har ytterst målsättningen att stödja och påverka en långsiktigt hållbar avel av rashundar som inte uppmuntrar exteriöra överdrifter. Initiativet är meningslöst om utställningsdomare inte uppfattar sitt ansvar i detta och följer de rasspecifika och generella anvisningarna i SRD genom att prioritera hundar av utmärkt typ som också svarar upp mot kraven på sundhet och hälsa.

Det åvilar alla domare som kontrakterats att döma i Sverige att följa de regler och anvisningar som gäller och som numera omfattar SRD-rutinerna. Domare uppmanas att särskilt beakta de inledande anvisningarna i SRD-häftet. De observationer som görs

ska redovisas i den skrivna kritiken och sammanfattas i det utvärderingsformulär som tillhandahålls av arrangören via ringsekreteraren.

Respektive ras-/specialklubb får årligen samtliga utvärderingar och kritiker och de ingår som en del i uppdateringen och utvecklingen av SRD-projektet.

Nordisk Kennelunion (NKU) arbetar för närvarande med ett gemensamt dokument inom Norden som beräknas färdigställas under 2014. Det gemensamma dokumentet kommer att få det engelska namnet *Breed Specific Instructions (BSI)*.

Tillämpning

Domaren ska göra sig bekant med de *Särskilda Rasspecifika Domaranvisningarna (SRD)* för de raser han/hon är inbjuden att döma.

Det är synnerligen viktigt att domare på vanligt vis i positiv anda selekterar hundar efter deras typ och förtjänster även om man nu också efterfrågar en ökad respekt för, och uppmärksamhet på, överdrifter och fel som äventyrar sundhet och hälsa. Men en hund som är frisk och sund är inte ett utmärkt avelsresultat om den inte också är av utmärkt rastyp!

Listan får **inte** uppfattas som tillägg till de listor av fel (inklusive diskvalificerande fel) som finns i respektive rasstandard. De förhållanden som nämns i SRD ska på sedvanligt sätt bedömas i relation till graden och allvaret av dessa. De ska inte knytas till fastställda kvalitetsprisnivåer och domarens fria skön ska som vanligt gälla, men med beaktande att avvikelser som innebär risker för hundens/rasens hälsa är allvarigare än enbart kosmetiska fel. Domare uppmanas emellertid att särskilt väg in hälso- och sundhetsaspekter i övervägandet om en hund är värd att tilldelas Ck.

Föreligger överdrifter som de facto är tydliga abnormiteter eller defekter ska hunden som alltid erhålla *Disqualified*.

Frekvent förekommande fel i enskilda raser är inte rutinmässigt införda i SRD om det inte finns tydliga samband med överdrifter och hälsoaspekter.

Domaren förväntas att i den skrivna kritiken kommentera de förhållanden som påpekas i SRD och också särskilt framhålla när hunden visar sundhet i dessa riskområden. Det bör framgå av kritiken om och hur observerade överdrifter påverkat kvalitetspriset.

Domaren förväntas också att på en särskild blankett för varje ras notera förekomsten av de i SRD angivna förhållandena samt ge egna synpunkter om så önskas. Domaren kan också föreslå att andra raser aktualiseras för SRD-listan.

Domaren uppmanas vidare att observera och i kritiken påpeka sådana överdrifter i uppvisning och presentation, som kan vara till men och är oetiska i relation till hundens hälsa och funktion och på ett ofördelaktigt sätt kan påverka respekten för hundutställningars seriösa mål.

Se vidare i SRD/BSI-dokumentet.

Domares hälsa

Ohälsa av olika slag kan tillfälligt eller bestående omöjliggöra att en person kan genomföra domaruppdrag i enlighet med de krav som framgår i dessa anvisningar.

Sjukdom eller åldrande kan också påverka en människas personliga insikt angående egen minskande eller försvunnen kapacitet.

Utställningsverksamhetens mål kan endast uppfyllas om bedömningen av anmälda hundar genomförs på ett fullgott vis. En domare förväntas avböja eller avsäga sig uppdrag som denne av hälsoskäl inte är förmögen att genomföra. SKK kan finna det befogat att tillfälligt eller för gott behöva återkalla en domares auktorisation, om denne inte kan genomföra domaruppdrag och själv inte är förmögen att värdera sin egen situation. Utställningsarrangörer måste vid inbjudan av domare förvissa sig om att bedömningen av hundarna kommer att kunna ske på ett fullgott vis. Det är arrangören som är ansvarig inför utställarna för kvaliteten av den bedömning domaren gör och som utställarna genom sin anmälan ”köper”.

Det skrivna avtalet som görs mellan arrangör och domare vid inbjudan är den handling som är av formell betydelse i detta sammanhang

Målsättningen och de ekonomiska förutsättningarna för hundutställningar gör att det inte kan hävdas av den enskilde att det är en *rättighet* att få utbilda sig till domare eller fortsätta en domargärning, om omständigheterna är/blir sådana att uppgiften att granska och bedöma anmälda hundar inte kan genomföras på ett fullgott sätt.

Situationerna kring dessa förhållanden kan givetvis bli mycket grannläga och i enskilda fall kan det bli påkallat att närmare utreda en domares möjlighet att genomföra ett uppdrag. Det är i första hand SKK som ska ta ansvaret för genomförandet av en sådan bedömning även om den kan initieras av andra än SKK.

Följande ska gälla som övergripande anvisningar:

- En domare måste kunna genomföra granskningen av hundarna med hög grad av tydlig självständighet och på ett vedertaget, förtroendeskapande och övertygande sätt. En domare kan inte förlita sig till assistans genom närvaro av personer, som i olika moment övertar domarens konkreta arbete.
- En domare måste vara kapabel att möta de fysiska krav som ställs för att själv kunna genomföra granskningen och

med händernas hjälp kunna bekräfta och komplettera den okulära besiktningen. Detta inkluderar inte minst undersökning med hänsyn till diskvalificerande fel, tillgänglighet och testikelstatus.

- De utställda hundarna får inte utsättas för onormala retningar.

Av detta följer att en person med väsentlig(a) funktionsinskränkning(ar) och som är beroende av assistans och/eller närvaro av olika former av medicinskt tekniska hjälpmedel *inte obetingat och självklart* kan anses kapabel att genomföra ett domaruppdrag på det sätt som krävs.

De tre parterna ska beakta:

Domare ska avstå från uppdrag som denne inte kan genomföra på tillfredsställande sätt.

Arrangörer måste försäkra sig om att inbjuden domaren är förmögen att praktiskt genomföra uppdraget (inte bara är formellt kompe-

tent genom sin auktorisation). Arrangören är formellt ansvarig för att utställningens målsättning uppfylls och att utställarna erhåller den kvalitet i bedömningen de betalar för.

SKK har ett övergripande ansvar och kan i enskilda fall behöva tillfälligt eller för gott återkalla en domares auktorisation om han/hon inte bedöms ha tillräcklig kapacitet. Detta gäller också den enskildes möjlighet att få genomgå SKKs domarutbildning.

Vilande auktorisation

Begreppet ”vilande auktorisation” avser domare, som på grund av ohälsa eller annan orsak bedöms tillfälligtvis ej kunna fullgöra sitt domaruppdrag på ett tillfredsställande sätt.

Begreppet ”vilande auktorisation” kan aldrig användas som disciplinär åtgärd.

Utlandsuppdrag

För domaruppdrag utanför Norden gäller att domaren ska ha dömt minst fem gånger och även ha dömt samtliga raser som ingått i grundutbildningen minst en gång vardera.

DK rekommenderar svenska domare att föra lista över sina domaruppdrag.

Behörighet att döma BIS utomlands

Rekommendation för att svenska domare ska få döma BIS utomlands på utställning för samtliga raser, är att domaren ifråga har dömt BIS på en länsklubbsutställning.

I de fall oklarhet råder om domares behörighet att döma BIS, vid förfrågan från utländsk kennelklubb, ska DK/VU tillfrågas.

Domarkonferenser

För fortbildning av domare anordnar specialklubbarna, med ekonomiskt stöd av SKK, domarkonferenser. Sådana konferenser arrangeras med ett maximalt tidsintervall av 10 år för respektive ras.

En väl genomförd domarkonferens är att betrakta som ett mycket viktigt led i fortbildningen av domare varför domare starkt rekommenderas att delta på exteriördomarkonferenser för raser de är auktoriserade på.

För att inte delta bör ett giltigt skäl finnas.

Domare auktoriserade för aktuella raser, samt domare i utbildning som fått tillstyrkan av klubben att utöka rasregister med aktuell ras, bereds alltid plats vid domarkonferens.

I mån av plats kan även övriga domare under utbildning beredas tillfälle att på egen bekostnad delta vid domarkonferens.

Domarstipendium

Resestipendium kan utgå till svenska exteriördomare.

Resor kan företas antingen som enskilda resor eller som gruppresor i SKKs eller annans regi. Stipendiet ska dock sökas av var och en deltagande domare individuellt. Resans ändamål ska vara att tillföra domaren kynologiska erfarenheter från andra länder. Varje enskilt stipendium är begränsat till högst 5 000 kronor per resa och person. Domare kan erhålla stipendium högst en gång vart femte år.

För att erhålla stipendiet krävs att domaren

ska ha varit auktoriserad och dömt på utställningar under en period om minst fem år. Beloppets storlek fastställs av DK i samband med behandling av ansökan.

Ansökan om domarstipendium ska vara DK tillhanda i så god tid, att DK hinner behandla ärendet vid ordinarie sammanträde. I ansökan om stipendium ska orten/landet och tiden för besöket anges. Vidare ska resans syfte anges och en kostnadsberäkning medfölja. Domaren ska senast tre månader efter avslutad resa avlämna en skriftlig reserapport till DK.

Avauktorisering Återauktorisering

Avauktorisering

Om brister uppkommer i auktoriserad domares allmänna lämplighet, uppträdande i ringen eller andra omständigheter som väsentligen försvårar en domares möjligheter att fullgöra sin uppgift, kan avauktorisering komma i fråga, se även avsnittet '*Disciplinära åtgärder*'. Avauktorisering kan gälla samtliga raser som domaren är auktoriserad för, eller enstaka ras (till exempel SRD-ras).

Domare som ej är mantalsskriven i Sverige och som flyttat till annat FCI-land, ska avauktoriseras av SKK då han/hon bott utomlands längre än tre år och då erhållit

auktorisering i sitt nya hemland (gäller domare som flyttat 1992-02-20 eller senare).

SKK/CS kan också på eget initiativ ta upp frågan om avauktorisering.

Avauktorisering kan även ske på egen begäran.

Centralstyrelsen beslutar om avauktorisering efter förslag från DK.

Återauktorisering

Centralstyrelsen beslutar om återauktorisering efter förslag från DK.

Disciplinära åtgärder

Ansvar för beslut i disciplinära frågor vad avser exteriördomare åvilar SKKs Domarkommitté (SKK/DK).

Exteriördomare har att följa

- *SKKs Allmänna regler*
- *SKKs Utställnings- och championatregler*
- *SKKs Regler och anvisningar för exteriördomare samt domaretiska regler*

Domare som bryter mot dessa regler eller handlar på sätt som är ägnat att skada eller motverka SKKs och/eller medlemsorganisationernas mål och verksamhet eller skada medlemmarnas eller allmänhetens förtroende för SKK, eller dess medlemsorganisationer, kan av SKK/DK tilldelas disciplinär åtgärd.

Disciplinära åtgärder

1. Skriftlig erinran
2. Skriftlig varning
3. Avstängning 6 – 24 mån
(intervall 6 månader)
4. Avauktorisering

Muntliga påpekanden till en domare kan också ske från den styrelse, eller den delegerade kommitté, som har utfärdat auktorisationen.

Erinran

som är den lindrigaste påföljden innebär ett skriftligt påpekande av det fel som begåtts, samt en anmodan till den felande att för framtiden rätta sig efter gällande regler.

Varning

är ett allvarligt påpekande om att gällande regler inte följts, eller att domare vid tidigare tillfälle tilldelats *erinran*.

Avstängning

kan tillgripas under en utredning, eller att förseelsen anses som så allvarlig att förtroendet för domaren tillfälligtvis skadats, eller att domare vid tidigare tillfälle tilldelats *varning*. Avstängning kan ske från 6 månader och upp till 24 månader.

Avstängning kan också tillgripas i den mening, att en begränsning kan ske gällande en domares vidareutbildning.

Avstängning kan även omfatta delar av en auktorisation. Vid ärenden där beslut fattas om att avstängningen ska omfatta delar av en auktorisation kan avstängningen gälla upp till 36 månader.

När beslut om avstängning verkställs en karenstid på upp till 30 (trettio) dagar övervägas, med hänsyn tagen till berörd

domares ingångna avtal.

Avauktorisering

innebär att domaren grovt har åsidosatt regelverket och/eller visat bristande omdöme eller skadat allmänhetens förtroende för SKK eller dess medlemsorganisationer.

Tillämpning

Återfall bör normalt ses som försvårande. Tidigare förseelser som ligger långt tillbaka i tiden bör inte beaktas.

Allmänt

Noggrannhet, medmänsklighet och rättskänsla måste präglade arbetet med bestraffningsåtgärder. Grundläggande regel bör vara att alltid hellre fria än fälla i tveksamma fall.

Frågan om disciplinär åtgärd tas upp efter anmälan från SKKs Disciplinnämnd, CS, SKKs kommittéer, läns-, ras- eller speci-alklubb, utländska kennelklubbar eller av medlem inom kennelorganisationen.

En domare som påförts en disciplinär åtgärd kan alltid överklaga beslutet till SKKs centralstyrelse.

Avstängd exteriördomare får inte tjänstgöra på utställningar oavsett om de stambokförs eller ej.

Avstängd exteriördomare får inte under avstängningstiden anlitas som examinerator eller för andra förtroendeuppdrag som kan anknytas till domarskapet. Dock får avstängd domare delta vid domarkonferenser samt vara presentatör av en ras vid konferens.

Domaretiska regler

Dessa regler är i vissa delar tillämpliga för samtliga domare inom SKK-organisationen (det vill säga även provdomare).

Exteriördomare ska vara medlem i SKK-organisationen (länsklubb, specialklubb eller rasklubb).

1. En auktoriserad domare har en framskjuten förtroendepost inom Svenska Kennelklubben. **Domarens oväld och objektivitet får inte kunna ifrågasättas.** Skulle det bli uppenbart att domaren brister i dessa för domarvärvet grundläggande egenskaper eller om hans allmänna moraluppfattning kan anses klandervärd, bör domarens fortsatta auktorisation omedelbart omprövas av Svenska Kennelklubben
2. Rörande domarens sätt att uppträda vid utställningen och speciellt i utställningsringen är noggranna instruktioner meddelade under "Allmänna anvisningar".
3. **Domaren** äger inte rätt att äga, deläga eller visa hund på utställningar där domaren själv dömer. Detta gäller alla typer av deltagande, det vill säga även eventuell uppfödargrupp eller hund i avelsklass.
Domarelev, domaraspirant eller examinand får inte ställa ut eller visa upp hund den dag tjänstgöring sker och inte heller på annan dag under utställningen ställa ut eller visa upp hund för domare där tjänstgöring skett eller ska ske.
Ägs hund av person som är delägare i hundens kennelnamn anses **kennelnamnsinnehavarna** gemensamt vara ägare till hunden. **Ägarbyten** som kan förstås eller tolkas som praktiska arrangemang för att kringgå detta är inte acceptabelt. Ägarbyten tätare än var sjätte månad kan bli föremål för bedömning ur detta perspektiv.
4. Exteriördomare får inte regelmässigt på utställning **visa upp** andra hundar än dem som han/hon själv äger eller delägar eller hundar av egen uppfödning (gäller inte avels- och uppfödarklasser). Domare får dock visa hund ägd av person i samma hushåll.
Generell dispens råder då hund vistas i landet hos domare under ett tidsbestämt leasingavtal för avel om minst 6 månader och högst 12 månader.
5. Auktoriserad domare får tjänstgöra som ringsekreterare och genomföra passiv elevtjänstgöring på raser som domaren inte har auktorisation för.
6. a) Hund som domare under de senaste sex månaderna ägt, personligen trimmat, tränat, vårdat eller uppvisat får inte anmälas till utställning för bedömning av denne domare. Sker detta likväl så ska domaren avvisa hunden från ringen och hunden ska tilldelas *Cannot be judged*.

- b) *Cannot be judged* kan även utdelas då annan särskild omständighet föreligger, som gör att domaren inte finner det möjligt att acceptera närvaro av viss utställare i ringen då detta till exempel kan rubba förtroende för domarens opartiskhet. I kritiken kan detta till exempel anges ”*Cannot be judged* på grund av delikatessjäv”.
7. När en domare visar upp en hund i utställningsringen, bör han/hon vara ytterst noga med att inte till andra utställare uttala sig om någon av hundarna i samma tävlan.
 8. Mot en domarkollega ska en domare alltid uppträda korrekt och respektfullt och får inte tala nedsättande om en kollega, även om domaren är oense med sin kollega om bedömningen.
 9. En domare ska inte aktivt själv erbjuda sina tjänster till specifika utställningsarrangörer. Det står domaren fritt att genom annonsering i olika media informera

om han/hon står till förfogande och om kvalifikationer och kompetens. Det åvilar SKK att hålla *FCI Judges Directory* eller motsvarande uppdaterad med tillgängliga domare och deras kvalifikationer.

10. Det är viktigt att svenska domare i sin verksamhet och sitt uppträdande gynnar förtroendet för en seriöst bedriven hundsport. I enlighet med detta förhållningssätt anmodas svenska domare att följa *FCI Regulations for Show Judges* där det framgår att det inte är accepterat att en FCI-domare dömer eller på andra sätt deltar i kynologisk verksamhet, till exempel inofficiell utställning, som arrangeras av klubb eller förening som inte är ansluten till SKK eller annan erkänd utländsk kennelklubb. Detsamma gäller även för person under utbildning.

Det finns inget hinder för SKKs domare att döma vid exempelvis uppfödarträff arrangerad av välrenommerad uppfödare.

Gäller från 2014

**Regler och anvisningar
för exteriördomare
samt domaretiska regler**

**SVENSKA
KENNELKLUBBEN**
HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION

POSTADRESS | 163 85 Spånga
BESÖKSADRESS | Rinkebysvängen 70
TELEFON | 08-795 30 00
TELEFAX | 08-795 30 40

www.skkl.se